

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 13P/230/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121211959
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Bezáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2022:4121211959.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou Mgr. Zuzanou Bezákovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú I. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom u navrhovateľky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88 ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky J. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. Q. XXX, t.č. B. J. - U., I. XXX a otca M. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., Na E. XX, t.č. bytom J., Na E. XX, o návrhu navrhovateľky F. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., Na E. XX na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd zveruje maloletú I. I., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky F. I., nar. XX.XX.XXXX.

Súd otca zaväzuje prispievať na výživu maloletej I. I., nar. XX.XX.XXXX sumou 100 eur mesačne, ktorú je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Nitre, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Súd matku zaväzuje prispievať na výživu maloletej I. I., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktorú je matka povinná platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Nitre, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Navrhovateľka je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Dňa 19.10.2021 bol Okresnému súdu Nitra doručený návrh navrhovateľky - starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhovateľka žiadala dočasne zveriť maloletú I. I., nar. XX.XX.XXXX do svojej starostlivosti a zároveň žiadala vo veci samej zveriť maloleté dieťaťa do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnila tým, že matka maloletého dieťaťa musí nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody v Nitre, otec maloletej chodí často do zahraničia a o dieťa sa nestará. Dieťa je zvyknuté na navrhovateľku, nakoľko v minulosti žili v spoločnej domácnosti a aj v súčasnosti trávi u nej veľa času. (1)

Okresný súd Nitra uznesením 13P/230/2021 - 11 zo dňa 10.11.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú I. I. do starostlivosti navrhovateľky F. I.. (2)

Navrhovateľka - stará matka maloletého dieťaťa na pojednávaní uviedla, že zotrváva na písomnom návrhu. Po tom, ako nastúpila matka do ÚVTOS prevzala starostlivosť o maloletú. Tento návrh podala z dôvodu, že jej syn nie je schopný zabezpečiť riadne osobnú starostlivosť o maloletú, nevie variť, prať, maloletá I. by k nemu nikdy nešla. V jeho domácnosti ho ani nenavštevuje rovnako ako ona, ona taktiež nechodí do jeho domácnosti. Aj v čase, keď bolo dieťa zverené do starostlivosti otca, bežnú starostlivosť o maloletú zabezpečovala ona. Otec je v kontakte s dcérou I. a jej sestrou U. v jej domácnosti, väčšinou keď je mal. U. u nej, otec tam aj prespáva resp. prespí tam vždy. S mal. I. sa stretáva aj počas pracovného týždňa. Maloletá I. je u nich zvyknutá odmalička. Pokiaľ nebyvali u nich, bola naviazaná na matku, s otcom nemala blízky vzťah. Syn jej pomáha so zabezpečovaním starostlivosti o dieťa, dá jej približne peniaze v rozmedzí 20 - 50 eur mesačne. Žije v spoločnej domácnosti s S. O. v byte, ktorý má v osobnom vlastníctve. Mesačne uhrádza 320 eur na nájom a energie a náklady spojené s bývaním. Jej príjem je 650 eur mesačne netto, príjem partnera je 700 až 800 eur netto. Maloletá I. navštevuje 7. ročník ZŠ Na Hôrke, vnučke zabezpečuje školské potreby a pomôcky, kupuje jej oblečenie, komunikuje s triednou učiteľkou. Jej syn má problémy resp. mal problémy s užívaním návykových látok, v poslednom období nevidela na ňom, že bol pod vplyvom návykových látok, nepije ani alkohol. Otec maloletej mal v úmysle absolvovať liečenie proti užívaniu návykových látok, avšak nemá uhradené zdravotné poistenie. Tak ako uviedla, syn jej pomáha so starostlivosťou o maloletú I.. Mal. Vivien je v pravidelnom kontakte so svojou matkou aj v osobnom, aj v telefonickom. Na ďalšom pojednávaní uviedla, že zabezpečuje nepretržitú starostlivosť o maloletú, nerozumie prečo otec nesúhlasí s náhradnou osobnou starostlivosťou, keď jej starostlivosť reálne podporuje, chce, aby sa o maloletú starala, avšak formálne s tým nesúhlasí. Vo svojom záverečnom návrhu uviedla, žiada, aby bola maloletá I. zverená do jej osobnej starostlivosti, výšku výživného rodičov ponechala na úvahe súdu, stretávanie sa rodičov s maloletou nežiadala určiť súdnou cestou. (3)

Matka na pojednávaní uviedla, že s návrhom navrhovateľky súhlasí. V čase, keď mala nastúpiť do ÚVTOS, požiadala starú matku - navrhovateľku, aby sa o maloletú postarala. Pomohla jej napísať návrh. Maloletá je veľmi naviazaná na starú matku a jej partnera. Má rada aj svojho otca, majú však konfliktný vzťah, otec s ňou nevie primerane komunikovať a problémy s ňou pekne vyriešiť. Všetko, čo maloletá potrebuje zabezpečuje stará matka, otec nie je schopný zabezpečiť ošatenie, školské veci, s tým sa maloletá obracia na starú matku. Babka sa jej vždy venovala a aj teraz sa jej venuje čo sa týka školy. V čase, keď bolo dieťa zverené do starostlivosti otca, keď nastúpila do výkonu trestu sa o maloletú reálne starala stará matka. Maloletá I. by k otcovi do domácnosti ani nešla. Chce, aby zostala v prostredí, kde je zvyknutá, kde má svojich priateľov, aby jej trest znášala čo najlepšie. Aktuálne je v rámci výkonu trestu pracovne zaradená, zarobí asi 30 eur mesačne. Čo sa týka užívania návykových látok otca, k tomu sa vyjadrila v konaní o zverenie maloletej U. do náhradnej osobnej starostlivosti. Na ďalšom pojednávaní uviedla, že súhlasí s návrhom navrhovateľky a vo svojom záverečnom návrhu sa pripojila k záverečnému návrhu navrhovateľky. (4)

Otec na pojednávaní uviedol, že s návrhom jej matky nesúhlasí. Napriek tomu, že maloletá je spokojná v domácnosti jeho matky a všetko je u jeho matky super, o maloletú sa chce starať on. Nevidí dôvod, prečo by sa nemohol starať o maloletú on. O maloletú by sa chcel osobne starať. Vie, že dcéra do jeho domácnosti nechce ísť, je zvyknutá na domácnosť starej matky. Dcéra chcela ísť do jeho domácnosti, keď sa pohádala so starou matkou a on konflikt vyriešil a dcéra zostala u starej matky. Dcéra zle znáša skutočnosť, že matka je vo výkone trestu. On je v kontakte s dcérou tak, ako uviedla navrhovateľka vo svojej výpovedi, pomáhajú si navzájom, žijú v symbióze. Čo sa týka jeho majetkových pomerov, finančnej situácie, zotrváva na svojej výpovedi, ktorú uviedol v konaní o zverenie maloletej U. do náhradnej osobnej starostlivosti. Ako živnostník má príjem nepravidelný. Jeho komunikácia so školou je nulová, on nekomunikuje so školou. Dcére však zabezpečuje to, čo nedokáže zabezpečiť stará matka, napr. jej kupuje elektroniku, naposledy jej kúpil slúchadlá. On nevie ako sa volá triedna učiteľka I., nezaujímá ho to. On chodí dcére brať testy na ochorenie COVID 19. Kontakty s maloletou sa uskutočňujú tak, ako uviedla jeho matka. Čo sa týka užívania návykových látok, k tomu som sa vyjadril v konaní s maloletou U.. Na ďalšom pojednávaní uviedol, že nesúhlasí so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti. Nezačal zabezpečovať celodennú starostlivosť o maloleté dieťa, maloleté dieťa si zobral k sebe na návštevu, nemôže všetko riešiť naraz, chce aby to bolo postupne. Vo svojom záverečnom návrhu uviedol, že nesúhlasí s náhradnou osobnou starostlivosťou, chce sa o dieťa starať celodenne, na stretávaní s maloletou Vivien sa vie dohodnúť s navrhovateľkou. Výživné nechce platiť, lebo sa chce starať o dieťa sám. On na výživu dcéry neprispel, nevedel o tom, že by maloleté dieťa malo uzatvorenú poisťku, myslel si, že je zrušená. Nevedel, že to platí matka.

V záverečnom návrhu uviedol, že nesúhlasí s tým, aby bola maloletá zverená do NOS navrhovateľky, chce o dieťa starať celodenne, na stretávaní sa s I. vie dohodnúť s navrhovateľkou. Výživné nechce platiť, lebo sa chce starať o dieťa sám. Ja na výživu dcéry neprispel, nevie o tom, že by maloleté dieťa malo uzatvorenú poisťku, myslel si, že je zrušená. Nevedel, že to platí matka. (5)

Kolízny opatrovník ako zástupca maloletého dieťaťa na pojednávaní uviedol v súlade so správou z pohovoru s maloletou I. zo dňa XX.XX.XXXX a správou zo sociálneho šetrenia pomerov navrhovateľky, že súhlasí s návrhom navrhovateľky, ktorá má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloleté dieťa, dieťa má vytvorenú väzbu k navrhovateľke a sama vyjadrila, že chce zotrvať v jej starostlivosti. Rodičom navrhol určiť výživné tak, že matke minimálne výživné a otcovi 100 eur mesačne. Vo svojom záverečnom návrhu zotrval na svojom vyjadrení prednesenom na pojednávaní. (6)

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámením sa s obsahom návrhu zo dňa 19.10.2021 a s obsahom nasledujúcich listinných dôkazov:

- rodný list maloletej I. I.
  - správa zo sociálneho šetrenia pomerov a z pohovoru s maloletou zo dňa 25.10.2021
  - lustrácia matky zo ZVJS
  - správa o lustrácii otca zo SP
  - neodkladné opatrenie zo dňa 10.11.2021
  - správa zo ZŠ Na hôrke zo dňa 16.02.2022
  - potvrdenie o príjme navrhovateľky
  - doklady preukazujúce náklady spojené s bývaním
  - potvrdenie o príjme priateľa navrhovateľky
  - potvrdenie o platení poisťného maloletej Vivien
  - pripojený spis Okresného súdu Nitra 13P/227/2021 - z neho potvrdenie o príjme otca, správa zo šetrenia pomerov u otca zo dňa 08.02.2022,
  - pripojený spis Okresného súdu Nitra 11P/386/2016
- a zistil tento skutočný a právny stav: (7)

Maloletá I. I., nar. XX.XX.XXXX pochádza z mimomanželského vzťahu M. I., nar. XX.XX.XXXX a J. G., nar. XX.XX.XXXX. Rodičia nežijú v spoločnej domácnosti a nezabezpečujú spoločnú starostlivosť o dieťa. Otec maloletej sa o maloletú nestará, v domácnosti sa nezdržiava, podľa vyjadrenie matky je drogovovo závislý, problémy otca s návykovými látkami v minulosti potvrdila aj navrhovateľka. Matka maloletej je od 25.10.2021 vo výkone trestu odňatia slobody. Dieťa je aktuálne v starostlivosti navrhovateľky - starej matky F. I., nar. XX.XX.XXXX na základe nariadeného neodkladného opatrenia, uznesenia Okresného súdu Nitra, č.k. 13P/230/2021 - 11 zo dňa 10.11.2021. Kontakt otca s maloletou sa realizuje v domácnosti navrhovateľky. (8)

Na Okresnom súde Nitra prebiehalo viacero konaní ohľadom maloletej I. I.. Rozsudkom Okresného súdu Nitra, č.k. 35P/109/2012 - 18 zo dňa 28.06.2012 súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola maloletá I. I. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 100 eur mesačne. Rozsudkom Okresného súdu Nitra, č.k. 35P/322/2012 - 29 zo dňa 14.03.2013 súd zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra, č.k. 35P/109/2012 - 18 zo dňa 28.06.2012 tak, že maloletá I. I. bola zverená do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na výživu maloletej minimálnym zákonným výživným. V čase rozhodovania súdu o zmene zverenia maloletého dieťaťa, súd vychádzal zo skutočnosti, že matka žila spôsobom života, ktorý bol nezlučiteľný so starostlivosťou o dieťa, nakoľko požívala vo zvýšenej miere návykové látky a dopúšťala sa páchania trestnej činnosti, bola nezamestnaná a nemala zabezpečené bytové podmienky. Po ukončení výkonu trestu odňatia slobody matky, matka podala návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej I. I.. Predmetné konanie bolo vedené pod sp.zn. 13P/299/2016 a bolo právoplatne zastavené pre späťvzatie návrhu matky po poučení zo strany súdu, že obnovením spolužitia rodičov a spoločnej starostlivosti o dieťa v 12/2015, rozsudok Okresného súdu Nitra, č.k. 35P/322/2012 - 29 zo dňa 14.03.2013 stratil účinnosť. Práva a povinnosti rodičov tak už neboli súdom upravené. Dňa 29.12.2016 matka opätovne podala na tunajší súd návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej I. I.. Toto konanie bolo vedené pod sp.zn. 11P/386/2016 a bolo právoplatne zastavené pre späťvzatie návrhu zo strany matky. Pod sp.zn. 13P/338/2017 bolo na tunajšom súde vedené konanie o návrhu otca na rozhodnutie o nezhode rodičov maloletého dieťaťa, ktoré bolo taktiež právoplatne zastavené pre späťvzatie návrhu otca. (9)

Zo vzťahu rodičov maloletej Vivien Verešovej pochádza aj ďalšie maloleté dieťaťa U. I., nar. XX.XX.XXXX. Na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 13P/227/2021 prebieha konanie vo veci zverenia maloletej U. I. do náhradnej osobnej starostlivosti K. G., nar. XX.XX.XXXX (teta matky maloletých detí), ktoré nie je doposiaľ právoplatne skončené. (10)

V súčasnosti žije maloletá Vivien Verešová u navrhovateľky - starej matky, ktorá žije v spoločnej domácnosti s priateľom S. O. v byte, ktorý má v osobnom vlastníctve. Byt je štandardne zariadený s tým, že jedna samostatná izba je určená pre maloletú I.. Mesačné náklady na bývanie pozostávajú z úhrad spojených s užívaním bytu vo výške 231,87 eura, preddavkové platby za plyn vo výške 6 eur, koncesionárske poplatky vo výške 4,64 eura, preddavkové platby za elektrinu vo výške 42 eur, Slovak Telecom vo výške 39,93 eura. Navrhovateľka je zamestnaná ako pomocná kuchárka v "BORINKA-ALZHEIMERCENTRUM", Zariadenie sociálnych služieb Nitra s priemerným mesačným príjmom 886,18 eura netto za obdobie 11/2020 - 10/2021. V súčasnosti je jej mesačný príjem vo výške 650 eur netto. Jej priateľ S. O. je taktiež zamestnaný, jeho mesačný príjem je v priemere 700 - 800 eur netto (v mesiaci 01/2022 dosiahol mesačný príjem vo výške 781,76 eura netto). (11)

Maloletá I. v školskom roku 2021/2022 navštevuje 7. ročník L. školy s materskou školou, Na Hôrke 30 Nitra. Navrhovateľka dohliada na prípravu maloletej do školy, komunikuje s jej triednou učiteľkou, zabezpečuje jej okrem bežných potrieb aj školské potreby a pomôcky. Maloletá I. dosahuje v škole priemerné študijné výsledky. Navrhovateľka uhrádza mesačne 40 eur na poistenie maloletej I.. Navrhovateľka zabezpečuje starostlivosť o maloletú, maloletá je zvyknutá na navrhovateľku, má s ňou vytvorené citové väzby a v jej starostlivosti je výchovne usmerniteľná. Z pohovoru s maloletou, ktorý zrealizoval kolízny opatrovník vyplýva, že maloletá Vivien rozumie, že jej matka musela nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody, vzťah medzi rodičmi charakterizovala ako konfliktný, rodičia sa opakovane rozchádzali a často sa hádali. Vyjadrila sa, že chce zostať u svojej starej matky v Nitre, má s ňou vytvorený veľmi pekný vzťah, chodievala k nej už od malička. (12)

Matka maloletej je od 25.10.2021 vo výkone trestu odňatia slobody na základe rozhodnutia Okresného súdu Nitra 5T/138/2013 s predpokladaným koncom výkonu trestu odňatia slobody dňa 01.03.2023. Dňa 01.03.2023 matka opätovne nastupuje na výkon trestu odňatia slobody na základe rozhodnutia Okresného súdu Nitra 4T/19/2018 s predpokladaným koncom výkonu trestu odňatia slobody dňa 01.03.2024. Tieto skutočnosti vyplývajú a boli preukázané v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 13P/227/2021 (konanie vo veci zverenia druhej maloletej dcéry U. I. do náhradnej osobnej starostlivosti) a doposiaľ zostali nezmenené. Matka je v ústave na výkon trestu odňatia slobody pracovne zaradená, zarobí približne 30 eur mesačne. Matka súhlasila so zverením maloletej Vivien do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke, maloletá má vytvorený pozitívny vzťah so svojou starou matkou a jej partnerom. Otec maloletej nie je schopný zabezpečovať každodennú bežnú starostlivosť o dieťa. Matka uviedla, že by chcela, aby dieťa zostalo v prostredí svojej starej matky, na ktoré je zvyknutá a kde má svojich priateľov. Matka má okrem maloletej Vivien, ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej U. I.. (13)

Otec nezabezpečuje starostlivosť o maloletú I.. Podľa vyjadrenia navrhovateľky aj matky dieťaťa je drogovovo závislý, otec na pojednávaní dňa 14.12.2021 v konaní o zverenie maloletej CE. do náhradnej osobnej starostlivosti K.j vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 13P/227/2021 potvrdil skutočnosť, že je konzumentom návykových látok - diazepam, amfatamíny - pervitín. Otec svojím spôsobom života nepredstavuje osobu, ktorá je schopná zodpovedne a riadne zabezpečovať starostlivosť o maloletú Vivien, napriek tomu, že prejavil záujem o zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletú. Otec vie, že maloletá je v starostlivosti jeho matky (starej matky maloletej) spokojná. Otec je v kontakte s maloletou v domácnosti starej matky maloletej. Sám potvrdil skutočnosť, že nemá záujem o školské povinnosti maloletej Vivien, s triednou učiteľkou nekomunikuje, nemá prehľad o jej študijných výsledkoch. V konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 13P/227/2021 bolo realizované šetrenie pomerov v domácnosti otca maloletej. Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra sa po opakovaných pokusoch nepodarilo vykonať prešetrenie bytových, sociálnych a rodinných pomerov v domácnosti otca. Otec sa vo svojej domácnosti na adrese: Nitra, Na E. nenachádzal, pričom šetrenie pomerov bolo vykonávané v rôznych dňoch s rôznymi časovými intervalmi. V domácnosti otca by sa mali podľa vyjadrenia zdržiavať a prespávať aj iné osoby, otec odmietol uviesť o koho sa jedná. Majetkové pomery otca boli preukázané v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 13P/227/2021 a zostali nezmenené. Otec pracuje v stavebníctve ako živnostník. Mesačný príjem otca bol 2 652,02 eura netto za zdaňovacie obdobie r. 2020. V súčasnosti otec uviedol, že jeho priemerný mesačný príjem je 1 500 eur brutto. Otec má dlhy, ktoré nespláca. Otec zabezpečuje potreby maloletej

I. podľa vlastného uváženie (napr. elektronika), pričom nejde o bežné potreby (ošatenie, hygienické potreby, školské potreby) maloletého dieťaťa. Otec pravidelne neprispieva na výživu maloletého dieťaťa, prispieva podľa vlastného uváženia sumou 20 - 50 eur mesačne. Otec má okrem maloletej I., ďalšiu vyživovaciu povinnosť, a to k maloletej U.. (14)

Podľa § 45 odsek 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. (15)

Podľa § 45 odsek 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. (16)

Podľa § 45 odsek 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. (17)

Podľa § 45 odsek 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. (18)

Podľa § 45 odsek 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. (19)

Podľa § 45 odsek 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. (20)

Podľa § 45 odsek 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. (21)

Podľa § 45 odsek 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. (22)

Podľa § 45 odsek 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. (23)

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (24)

Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (25)

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy

životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.13) (26)

Od 01.07.2021 predstavuje minimálne výživné sumu 29,87 eura mesačne na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (27)

Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (28)

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, veta prvá, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. (29)

Podľa § 76 odsek 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (30)

Podľa § 78 odsek 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. (31)

Podľa § 81 odsek 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. (32)

Podľa § 52 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. (33)

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky - II.6 na zverenie maloletej Vivien Verešovej, nar. 18.06.2009 do jej náhradnej osobnej starostlivosti bol podaný dôvodne, nakoľko rodičia nezabezpečujú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Navrhovateľka je starou matkou maloletého dieťaťa, a teda je príbuznou dieťaťa a zabezpečuje starostlivosť o maloletú Vivien Verešovú od času, od kedy Okresný súd Nitra nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletú I. do jej dočasnej starostlivosti (uznesenie Okresného súdu Nitra, č.k. 13P/230/2021 - 11 zo dňa 10.11.2021) resp. hneď od nástupu matky na výkon trestu odňatia slobody. Súd v starostlivosti navrhovateľky o maloletú nezistil žiadne nedostatky, navrhovateľka má vytvorené podmienky na zabezpečovanie stabilného výchovného prostredia pre maloletú Vivien. Navrhovateľka a jej partner majú s maloletou vytvorené citové väzby, navrhovateľka sa dokáže o maloletú postarať a vytvorí jej pokojné prostredie pre jej ďalší priaznivý psychický a fyzický vývin. Maloletá je v starostlivosti navrhovateľky výchovne usmerniteľná, rešpektuje ju, vzťahy medzi navrhovateľkou a maloletou sa rozvíjali už od útleho detstva maloletej I.. Maloletá Vivien sama uviedla, že má záujem zostať v starostlivosti navrhovateľky (starej matky). Matka t.č. nie je schopná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú, nakoľko sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Otec dieťaťa žije nezodpovedným spôsobom života, často sa zdržiava mimo svojej domácnosti a potvrdil skutočnosť, že je konzumentom návykových látok. Otec nepredstavuje pre maloleté dieťa osobu, ktorá je schopná riadne zabezpečovať potreby dieťaťa, dohliadať na jeho školské povinnosti a vytvoriť mu stabilné bytové a sociálne podmienky pre jeho ďalší vývoj. Dieťa je vo veku, kedy potrebuje starostlivosť zodpovednej osoby, ktorá zabezpečuje jeho bežné potreby, potrebuje vyrastať v stabilnom prostredí, ktoré mu plnohodnotne nahrádza prirodzené rodinné prostredie, a preto je v najlepšom záujme maloletej, aby bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, jej starej matky, napriek tomu, že otec prezentuje svoj záujem o osobnú starostlivosť o dieťa. (34)

Súd poukazuje na skutočnosť, že maloletá I. už bola v minulosti zverená do osobnej starostlivosti otca na základe rozhodnutia Okresného súdu Nitra, č.k. 35P/322/2012 - 29 zo dňa 14.03.2013, pričom v tom čase reálne zabezpečovala starostlivosť o maloletú Vivien jej stará matka (navrhovateľka), čo navrhovateľka sama potvrdila aj v tomto konaní. Zo súčasného správania otca nevyplýva, že má skutočný záujem o zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletú Vivien (nenasvedčuje tomu jeho spôsob života a ani úprava jeho pomerov). Otec má záujem len o formálne zverenie maloletej Vivien Verešovej do jeho osobnej starostlivosti na základe súdneho rozhodnutia, pričom jeho vôľou je, aby reálne

zabezpečovala starostlivosť o maloleté dieťaťa jeho matka (stará matka maloletej), u ktorej je aj maloletá spokojná. Otec taktiež doposiaľ pravidelne finančne neprispieval na výživu maloletej, čím by prevzal zodpovednosť za starostlivosť o maloletú. (35)

Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká. Pri stanovení výšky výživného otcovi v sume 100 eur súd vychádzal z príjmu otca, ktorý je vo výške 1 500 eur mesačne (táto skutočnosť je preukázaná v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra, sp.zn. 13P/227/2021) a súčasne zohľadnil aj jeho ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej U. I.. Je plne v schopnostiach a možnostiach otca prispievať na výživu dieťaťa určeným výživným a súčasne zohľadňuje aj odôvodnené potreby školopovinného maloletého dieťaťa. Takto určené výživné je otec povinný zasielať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra. Súd určil matke prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou minimálneho výživného, ktoré predstavuje od 01.07.2021 sumu 29,87 eura mesačne na maloleté dieťa, ktorú sumu je aj matka povinná zasielať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra. Pri určení vyživovacej povinnosti súd vychádzal z ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine, že každý rodič je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Matka je vo výkone trestu odňatia slobody a pri zohľadnení aj jej ďalšej vyživovacej povinnosti k maloletej Charlotte Verešovej nemal súd možnosť určiť matke iné než minimálne zákonom stanovené výživné. (36)

Styk rodičov s maloletým dieťaťom súd neupravil súdnou cestou, rodičia styk nežiadali stanoviť súdom, obaja sa na kontaktoch s navrhovateľkou vedia dohodnúť. (37)

O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. (38)

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.